

Posudek školitele na bakalářskou práci Lucie Tomanové:

Asortativní párování na základě osobnostních rysů a jeho vliv na reprodukční úspěch u savců

Problematika osobnostních rysů zvířat je nedílně spojena s otázkou, jak se tyto rysy mohou udržovat v populaci. Hraboš polní, na kterého se již dlouhou dobu zaměřujeme, by mohl být z tohoto hlediska velmi vhodným modelem, neboť prochází silně odlišnými jak abiotickými tak biotickými podmínkami prostředí při 3-5 letých populačních cyklech. Zadaná bakalářská řešerše měla za cíl v tomto směru získat co nejvíce informací o hraboších, hlodavcích a savcích vůbec. Pro zadanou bakalářskou a perspektivní magisterskou práci se Lucie Tomanová nadchla a pustila se do práce. Nicméně, jak už to tak bývá téměř obvyklé, do cesty vstoupila řada komplikací běžných i způsobených vyšší mocí. Nicméně oceňuji, že pracovní kontakt byl udržován i když občas s určitým napětím a překvapením a znalosti se lehce kumulovaly, a nikoliv že by postupně vyprchávaly. A protože také druhá pachová bakalářská práce se dosti zpozdila, jsou nyní obě práce opět synchronní, což je pro realizaci zamýšlené komplexní studie na hraboši polním dosti důležité.

Při rešeršní práci jsme zjistili, že z uvedeného hlediska mnoho dat u savců k dispozici není. Studie na ptácích a rybách, které se připeletli do vyhledávání savčích hesel, byly někdy mnohem inspirativnější. Důležité byly poznatky nejen o asortativním párování, ale také o plasticitě párovacích systémů. Zdá se, že i zde záleží na osobnostních rysech a dalších podmínkách prostředí. Takže je třeba i u promiskuitního hraboše polního počítat za určitých podmínek s určitým soužitím páru, a rolí podobných osobnostních rysů. Navíc není stále jasný výskyt indukované ovulace, které by mohly podobné osobnostní rysy sloužit. U hraboše polního by tak behaviorální podobnost partnerů mohla představovat nový model udržování osobnostních rysů v populaci.

Během rešeršní práce se Lucie seznámila s řadou důležitých poznatků, z kterých bych vyvednul poznatek o plasticitě osobnostních rysů, která umožňuje vzájemné přizpůsobení pohlavních partnerů při párování a páření. Konkrétně bylo sladění osobnostních rysů pozorováno u ryb, ale nemůže sblížení osobnostních rysů být také v pozadí epigamního chování, rituálních tanců u ptáků? Plasticita osobnostních rysů je v současné době v ohnisku zájmu behaviorální ekologie, a je implicitně i explicitně pokládána otázka: když už je jednou pevný osobnostní rys, proč má být najednou také plastický. V okamžiku párování by to zřejmě mohlo být velmi důležité, a je vcelku logické, že by to

mohlo generovat slušný selekční tlak. Lucie k těmto úvahám přispěla rešeršní prací a považuji to za velký přínos bakalářské práce.

Celkově tedy mohu konstatovat, že Lucie Tomanová dosáhla cílů, které jsou pro bakalářskou rešeršní práci požadovány. Je předložena práce, ve které je autorkou zpracována informace z publikací určité tematické oblasti, což rozšiřuje znalosti a připravuje studentku pro vlastní experimentální práci. Předkládanou bakalářskou práci proto doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 3. 7. 2020

F. Sedláček